

Ta Riječ koja nam se na našu prošnju dariva u sv. Gozbi potiče nas i vodi nas radosnim žarom ka »Kristovu danu«, k onom vječnom danu besmrtnog života kad će svi glasovi ovog prolaznog zemaljskog dana zašutjeti pred Očevom Riječju (Logosom) što će zauvijek govoriti i kao »prava Riječ« slatkoćom ispunjati srce svoje Crkve.

### **23. nedj. po Duhovima — Vjerujmo!**

Zemaljsko se progonstvo primiće kraju, a Pavao nas uči kako je naša prava domovina nebo odakle očekujemo Isusa Krista. U zadnjim sedmicama crkvene godine bogoslužje sve viš naglašava eshatološku misao. Uskrsnuće djevojke i ozdravljenje žene vjerne su slike našeg budućeg uskrsnuća ali i ozdravljenja u žrtvi sv. Mise.

Kakvi bili da bili, ako k oltaru pristupamo s čvrstim pouzdanjem i vjerom koja izvire iz naše nutrine, nema sumnje da ćemo ozdraviti. Evandeosko će se čudo ponoviti. Snagom Kristove Žrtve opraštaju se grijesi, vražji okovi padaju i mi ustajemo slobodni i zdravi na novi život.

»Ako se dotaknem haljine ozdravit ću« mislila je žena. Tako se i dogodilo. Kad bismo njezinom vjerom blagovali Krista, što sve ne bismo postigli! Zar tijelo nije više nego odijelo? Zar Gospodinu nije bliži onaj koji je s njim jedan duh, jedan život, jedno tijelo, nego onaj koji ga se samo izvana dotiče? Čvrsto vjerujmo pa ćemo ispuniti naredbu Kristovu i postići sve što nam je potrebno.

IGNACIJE VUGDELIJA

## **BUDUĆI VIJEK**

O misteriju crkvene godine nema u suvremenoj literaturi knjige koja bi se mogla mjeriti s djelom njemačke benediktinke Emilijane Löhr »Das Herrenjahr«. Naš suradnik I. Vugdelija prevodit će pojedine odlomke iz tog djela iz kojeg ovaj put donosimo razmatranje za posljednju nedjelju po Duhovima.

(Op. Uredništva)

*Evo nas na granici. Put se primakao kraju. U svojoj svetoj liturgiji Crkva je željela da upozna Kristov put i da ide po njemu. Prošnja joj je ispunjena. Sve je postalo stvarnost: utjelovljenje, trpljenje, smrt, uskrsnuće, uzašašće, silazak Duha Svetoga, rođenje Crkve, njezin rast, njezina povezanost s Kristom i njezina sveta plodnost. Crkva se zagledala u ono što će uvijek vedro gledati: Kristovu borbu za siromašno,*

griehom okovano čovječanstvo; njegovo otkupljenje i uzvišenje; svoje poistovjetovanje s Osloboditeljem. Ona je to vidjela, ona je to doživjela, ona se po tom intimno sjedinila s Gospodinom. Po životvornom gledanju i djelotvornom bogoslužju ona je iznova ispunjena njegovim životom i novim začecem je donijela nove plodove.

Još ostaje samo jedan posljednji čin velikog događaja: preuzimanje Crkve na nebo, konačno uzdignuće k Ocu Krista koji živi u Crkvi. Danas u završnom uzvišenom činu svetkovanja liturgijske godine doživljuje ona na otajstven način i ovo posljednje. U stvarnosti svetih misterija jedno te isto je prošlost i budućnost. Crkva jednako živi od onoga što je bilo kao i od onoga što će biti. Njezina je sadašnjost ispunjena jednim i drugim pa zato ima puninu spasenja.

Svetkovanjem drugog Kristova dolaska stoji crkva na granici svoje zemaljske opstojnosti. Prošlih smo je nedjelja gledali kako polako i kao vezanih očiju stupa prema ovom času. Katkada nam se ovaj svršetak činio kao lagani prelaz iza kojeg će se Crkva, uvijek nova i plodonosna, konačno u zreloj ljepoti popeti na visinu brda, koje je Krist, da tu doživi odsjev slave Božje u radosnoj krasoti. Katkada smo opet u teškoj ozbiljnosti drugih tekstova i pjesama osjećali nešto sasvim drugo: smrt i jezivi svršetak svijeta.

Ovaj dvostruki osjećaj dolazi posebno do izražaja u liturgiji današnje nedjelje. Kao posljednja u svetom ciklusu koji u svojem prikrivenom a ipak uočljivom sjaju odražava svu slavu trostrukog Božjeg života i povijest spasenja, ova je nedjelja slika očekivanog svršetka koji je ujedno novi početak. Svitanje novog i beskonačnog vijeka, za kojim čeznu svi narodi i sva vremena, ima u liturgiji otajstvenu sliku i stvarnost. Početku novoga mora prethoditi uništenje staroga, grešnoga i okaljanoga. Između pojedinih zemaljskih dana nalazi se tmurna magla noći. Između zrele ljepote jeseni i nove svježine proljeća bjesne hladne oluje zime s njezinim uništavajućim mrzlim dahom. Noć i zima su kao neki neprijateljski napad kaosa na toplu, živu ljepotu kosmosa. Ali noć i zima odstranjuju staro, trulo i usahlo i pripremaju mjesto novom. Tako isto između ovoga svijeta sa zemaljskim Božjim kraljevstvom i nove zemlje s nebeskom Crkvom vlada kaos i propast. Tek kroz vatru propasti zemlja će se konačno spasiti.

Danas liturgija upravlja naš pogled na ove slike propasti, ali tako da iza strahota ugledamo svjetlo novog početka. U Evandelju crta Gospodinova ruka strahote propasti svijeta na tamnoj plohi naše zemaljske jeseni. Svijet prolazi — to je strašni svršetak zlih. Krist dolazi — to je radosna sigurnost dobrih. Svijet propada — gdje će se sad živjeti? Tko vjeruje u svijet koji ima doći? Tko vjeruje da u prolaznome počiva klica besmrtnosti? Nitko od onih koji žive od vanjštine i koji ne gledaju na nutrinu stvari. A i kad bi znali i vjerovali, to bi im samo povećalo jezu. Njima nisu narasli novi besmrtni udovi i osjetila — tijelo otkupljenih koje jedino može udisati čisti zrak budućeg kraljevstva. Kako će oni živjeti u ovom novom svijetu kad za njega nemaju nikakvog organa? Što može za njih značiti taj svijet kad ne mogu kušati duhovne radosti i kad njihova pohota ne može tamo naći nikakve hrane? ... Njihove noge nisu ojačane na Kristovu križnom putu. Njima nisu lagani putevi njegovih zapovijedi, oni su okovani neprijateljskim lancima. Na njihovim je ramenima teret lažnog kraljevstva ovoga svijeta. Njihove su ruke vezane prolaznim radostima zemlje koja je osuđena na propast. Njima je »bog ovoga svijeta« (2 Kor 4, 4) zaslijepio oči. Oni ne poznaju jezika nebeskih znakova, oni ne mogu gledati sjaj veličanstvenog početka. Robovi »ovoga svijeta« i njegova »boga« ne mogu gledati ni iza. Slijepo srljaju u propast osude i u oganj osvete koji će im otvoriti oči.

U svojoj nebeskoj slavi Krist se pokazuje kao Gospodin (Kyrios). Njemu je Otac predao sud. On će »poslati svoje anđele« i »oni će sakupiti njegove izabrane od četiri vjetra« (Ev.). U završnoj borbi s đavolskim »bogom ovoga svijeta« izmučena i satruvena Crkva izmaknut će neprijateljskim rukama i strahotama propasti. »Kao zaklana« (Otkr 5, 6) a ipak živa pokazuje se ona uz Suca-Janje »koje je bilo ubijeno« (Otkr 5, 12) a ipak živi. Svjetlo njegove slave obasjava je i preobražava pred licem njezinih progonitelja. Ispunjena je molitva njezinog zemaljskog Adventa: »Pokaži mi milosrđe svoje!« (Ps 84, 8). Eto se je vječna ljubav u svojoj divnoj slavi jasno pokazala u Kristu Gospodinu koji je uzvišen kroz patnju ljubavi. Božja se ljubav (agape) potpuno očitovala — na osudu svima koji su mrzili trpljenje i ljubav. Ali Crkva koja je kroz ljubav križa — ljubav do smrti — postala jedno s Kristom uzdiže se s njim na osudu »zvižeri« i njezinih sljedbenika. Kao proslavljena nebeska Crkva, kao blista-

va žena iz Otkrivenja podiže jaki glas kojim istočne liturgije odjekuju svake Uskrsne noći: »Ustani, Gospodine, sudi zemlju jer su tvoja baština svi narodi (Ps 81, 8). Iz »svih naroda«, »od četiri vjetra« sabrala se zajednica svetih, izabrana »baština« Gospodnja u jednoj tijelo kraljevske Crkve koja sudi. Estera je pobijedila Amana! Njezine su molitve potpuno uslišane. Kralj je njezino-svoje djelo doveo do konačne pobjede. »Što god molite i pitate, vjerujte da ćete sigurno primiti, i dobit ćete« (Prič.).

»Bog stoji u skupu bogova, stoji u sredini i sudi bogove« (Ps 81, 1), krive naime zemaljske bogove koji su sebe učinili idolima svog zaslijepljenog sustvorenja i predaje ih vječnom ognju. »Pred njim oganj proždire, oko njega silan šum šumi« (Ps 49, 3). Zlom okaljana zemlja koja je popila krv svetih — od pravednog Abela pa do posljednjeg u konačnoj borbi ubijenog kršćanina — pada sa svojim tlačiteljima u stroge Božje ruke. Ali zemlja, okaljana od ljudi, izlazi iz kaosa kao novo stvorenje, kao očišćena i preobražena zemlja na kojoj će stanovati Jaganjčeva zaručnica. Gospodin i Kralj novoga vijeka nastupa sa svojim beskonačnim gospodstvom dok mu bezbrojno mnoštvo njegovih svetih veselo kliče. Sud je završen. »Počivajte i gledajte: ja sam Bog« (Ps 45, 11) govori Gospodin svojim vjernima i vodi ih u mir vječnog života. »Ja mislim misli mira, a ne cviljenja« (Ulaz) odzvanja riječ vječne Božje ljubavi (agape) nad promijenjenim svijetom.

To je veličanstvena slika koja danas, u liturgiji zadnje poduhovske nedjelje, stoji Crkvi pred očima. Ona gleda cijelu povijest spasenja, čitavi Kristov misterij, kao u zraci nebeske od Boga joj ulivene spoznaje. Ona gleda sve to zajedno s obećanim slavnim svršetkom i zna da je taj svršetak zapravo početak, da je taj »budući vijek« (Mk 10, 30) već stvarnost premda još sakrivena ali ipak vidljiva za one koji vjeruju. Zapravo je taj budući vijek započeo s Kristovim uskrsnućem i našim krštenjem u njegovoj krvi. Toga je Crkva svijesna na osobit način kod sv. Zrtve. Tu ona živi kao da je doista s Kristom već proslavljena. Stoga »zahvaljuje Bogu Ocu koji nas je učinio dostojnima da budemo sudionici baštine svetih u svijetlu« (Posl.).

Crkva ne zaboravlja na ozbiljnost Božjeg suda. Doduše za konac vremena nema se čega bojati jer Zaručnica neće biti suđena, nego će dapače i ona zajedno sa Zaručnikom suditi; ali sada kad se Sudac pojavljuje u svetom misteriju, stoji

pred njim ona, zemaljska, kušnjama podložna Crkva sa svojim slabim grešnim članovima. Ona traži spasonosni sud ljubavi. Na ovaj sud misli kad u prikazanoj pjesmi »iz dubine« svog siromaštva vapi Gospodinu i kad u molitvi prosi oslobođenje od zemaljskih užitaka i čezne za nebeskim dobrima. Ona je uvjerena da će ovdje pred sudačkom stolicom Krista koji se žrtvuje uvijek naći milost. Njegova protekla krv vapije za nju kod Oca a snaga njegova uskrsnuća struji kroz njezine žile dajući neprekidno svježinu njezinom duhovnom životu.

Koracajući preko praga koji dijeli novu od stare godine spasenja ide ona ususret novom vječnom životu koji će se u času parusije potpuno ostvariti. Svršetak i početak godišnjeg svetkovanja misterija sliva se u jedno. To su kao otvorena vrata kroz koja vjernici koji su obilježeni Kristovim pečatom ulaze u »budući svijet« (Hebr 2, 5). Obećanje se poistovjetuje sa stvarnošću. Dah besmrtnog proljeća piri prema granici svetog vremena koja je zamrzla od zemaljske zime. Već pupa »smokvina grana«! (Ev.). To nam je znak da je budući vijek već »pred vratima« (Ev.). Na neki način mi smo već u njemu. Svijetlo paruzije obasjava preobraženo lice Crkve. Ona diže svoje na sudu ljubavi odriježene ruke prema plodovima nove godine spasenja želeći da ih bere novim žarom: »Potakni, molimo, Gospodine, volje svojih vjernika da s većim pregnućem nastoje zadobiti plod božanskih tajna i tako primiti veće plodove tvoje dobrote« (Molitva).

EMILIJANA LOEHR OSB

## **IZ KRALJEVSTVA TMINA U KRALJEVSTVO SVJETLOSTI**

### **(Poslanica na zadnju nedjelju po Duhovima)**

»Služba apostola je paradoksalna činjenica koja se u prvom i zadnjem času apostolova života nipošto ne poistovjetuje s njim samim« (Kirkegaard). Apostolska je služba prava legitimacija s kojom on može stupiti pred zajednicu koju je sam osnovao a isto tako i pred zajednicu koju su osnovali i vodili drugi. To vrijedi i za apostola sv. Pavla.

Utamničenom apostolu u Rimu donio je vijesti o porastu vjere i milosti u kršćanskoj zajednici u Kolosama osnivač i prvi predstojnik zajednice Epafra. Pavao te vjernike nije osobno poznao no unatoč toga vijest o vjerskom stanju